

Nabofejde om hobevis af forsvundne huskatte i Bornholms største by

Rønne er ramt af kattedrab. Lokale anslår, at mellem 40 og 50 katte er forsvundet op i den blå luft de sidste 10 år. Mistanken kredser om en pensionist på Sandflugtsvej, som elsker fugle og har skrevet advarelsbreve til naboerne. Men han nægter alt. Beviserne mangler.

HUSDYR

Sandt er det næppe, men det er svært at løsrive sig fra tanken, at Jussi Adler-Olsen har hentet inspiration fra en bornholmsk kattedejde, da han lod en af de første passager i sin sjette beretning om afdeling Q begynde på Sandflugtsvej i Rønne.

I Rønne Nord-kvarteret ved Sandflugtsvej og Blykobbevej nær Almegårds Kaserne er der, som skrevet står i bestselleren

KRISTIAN KLARSKOV

'Den grænseløse', styr på dørhamre, messingskilte, trimmede græsplæner og andre statussymboler. Hvad man til gengæld ikke kan se med det blotte øje, er kvarterets årelange mysterium om snesevis af katte, der forsvinder op i den blå luft. Eller hvad der nu sker med dem.

Nabo efter nabo kan fortælle historier om en, to, fire eller sågar en halv snes af deres katte, der er sporløst forsvundet. Om politianmeldelser vedrørende forsvundne katte, der ikke har ført til skyggen af opklaring. Samt en årelang rygtestrøm af mistanker mod en person med bopæl på Sandflugtsvej 5, som folkevildt ifølge en stribe beboere har døbt 'Kattedræberen'.

Håndfaste beviser imod ham har ingen kunnet fremskaffe. Men han gav sig til kende på en usædvanlig facon søndag formiddag, da han havde placeret en besked på en lap papir i halsbåndet på Nardie Marshs kat. På papiret fik den pædagoguddannede kvinde med bopæl på Sandflugtsvej 17 en håndfast besked.

»Til denne katts ejer! Advarsels«, stod der på bagsiden af papirlappen.

Nardie Marsh har to børn og i øvrigt huset fyldt med hunde, fugle og katte. Tre af hendes katte er over de sidste to år sporløst forsvundet. Hun har stået frem i den lokale presse, fordi hun her dødtræt af, at områdets katte forsvinder. Børnene bliver kede af det hver gang, og hun har fået forsynet en af kattene med en gps for at kunne følge dens færden.

I brevet gør afsenderen, Svend Aage Mortensen fra Sandflugtsvej 5, opmærksom på mark- og vejfredslovens bestemmelser om, at katteejere har pligt til at holde katte på egen grund.

»Dette vil man kunne få problemer med, hvis man lader sin kat gå frit ud og ind. Man skal derfor være klar over, at ens nabo har ret til at indfange og tilbageholde kattene«, skriver Svend Aage Mortensen i brevet, der opfordrer Nardie Marsh til at bygge en kattedæmning til sine katte efter samme recept som en hundegård.

»Venlig hilsen fra en katteven, der ikke holder katte i sin have og ikke ønsker omstrejfende katte til at lege mordere i sin have, men har mange fugle i sin have, som nydes hver eneste dag. Tænk lidt over, hvordan I behandler jeres naboer ved ikke selv at gøre noget ved sagen, ved at passe bedre på jeres kæledyr og holde dem på egen grund«, skriver Mortensen.

Nardie Marsh kalder situationen »megastressende«.

»Jeg håber, han stopper snart, for jeg kan simpelthen ikke se meningen med, at han skal gå rundt og tage folks katte, bare fordi de spiser fugle. Sådan er naturen. Tænk på, hvor mange rotter og mus vi vil le have, hvis alle holdt deres katte inde.«

Hun har sagt til sine børn, at familien ikke skal have flere katte, og har - meget mod sin vilje - tænkt sig at bygge et bur til kattene, så de kan være udenfor i fangenskab. Siden i søndags har hendes tre tilbageværende katte været inde døre.

»Det er uhyggeligt, hvad der sker med dem. Jeg ved ikke, hvad de har været udsat for. I efteråret kom der en opsprættet kat hjem et sted. Dyr lægen sagde, at snittet kun kunne være blevet lavet med en skarp kniv. Jeg får historier med folk, der har boet her, og så er deres kat kommet

Illustration: Aslak Kelkka

hjem og har manglet det ene øje, og det indre har været ødelagt og kæben var brækket. Den måtte allives, og dyr lægen sagde, at den ikke kunne være påkørt af en bil, fordi skaderne var, som de var. Det virkede mere, som om den havde fået en omgang tæsk. Vi elsker vores katte virkelig højt«, siger Nardie Marsh.

Selvtaegtsbestemmelse afskaffet

I SF's regeringsperiode deltog partiet bornholmske landsledelsesmedlem, Poul Overlund-Sørensen, ofte i partiets drabelige kamp om den politiske linje. På hjemmefronten på Blykobbevej, der deler skel med beboerne på Sandflugtsvej, udkæmpede Overlund-Sørensen en anden strid mod kræfter, der med jævne mellemrum bortskaffede hans huskatte. SF'eren har ligget ikke langt fra Mortensen.

SF'eren, der er cand.mag. og har været valgt til kommunalbestyrelsen i Bornholms Regionskommune, har mistet otte

katte gennem de senere år. Nu har han opgivet tilværelsen som katteejer og har købt en hund af beagleracen. Naboen Lone Rasmussen fortæller, at hun gennem årene har mistet ti katte og nu helt har opgivet at holde kat.

I november 2010 modtog Poul Overlund-Sørensen et brev fra Svend Aage Mortensen, hvor sidstnævnte konstaterede, at Overlund-Sørensen havde været inde på Mortensen's grund »og ædt de duer, jeg fodrer i min have«.

»Efter vi talte sammen 22.10.2010 lovede I, at I nok skulle holde jeres katte inde på jeres egen grund. Det har I ikke gjort. Jeres katte har været inde på min grund næsten hver dag og jagtet mine fugle lige siden, vi talte sammen. Derfor ser jeg mig nødsaget til at give jer dette advarelsbrev«, skrev Svend Aage Mortensen.

Da politiet efter lokal presseomtale kontaktede Overlund-Sørensen i efteråret 2016, skrev han retur, at han i 2010 opfattede brevet som »et varsel om et forestående

drab af vores kat, hvad jeg som katteejer anså for en trussel«.

Dengang hed det i loven om mark- og vejfred, at der »for dræbte eller beskadigede dyr (...) ikke skal betales optagelsespenge eller ufredsbøder«, så længe dyrets ejer før nedskydning eller drab på et dyr var blevet advaret et år forinden. Den såkaldte selvtaegtsbestemmelse blev afskaffet i 2014, hvilket ifølge bemærkningerne var begrundet i »et ønske om at fjerne borgerens ret til at nedskyde eller på anden måde aflive andres hunde, katte og tamkøer, når man inden for det seneste år har advaret dyrets besidder om det«.

»Brevet var ikke nogen decideret trussel, men havde klar henvisning til den procedure, der skulle følges, hvis man agtede at indfange og aflive. Det opfattede jeg som en intention om at følge den praksis«, siger Poul Overlund-Sørensen.

Han bemærker, at det nye brev til Nardie Marsh er formuleret lidt anderledes.

»Men det ændrer jo ikke på, at vi står

med den udfordring, at mange katte forsvinder, og at vi ikke har nogen dokumentation for, hvad der sker. Af de otte katte, som vi har haft gennem årene, har vi i et enkelt tilfælde været ude for, at den blev fundet i vejsiden. Klart et trafikuheld. Der blev meldt tilbage til os, fordi nogen havde fundet øremærkningen. Jeg ville have stor forståelse for, at jeg havde haft et svind af katte, fordi jeg boede ved en trafikeret vej. Men det, at der overhovedet ikke kommer nogen tilbagemeldinger, når man har mærkede katte, angiver for mig at se, at vi har en meget lokal udfordring«, siger Poul Overlund-Sørensen.

Hvad tror du, der er sket?

»Jeg tror, de er blevet aflivet«, siger han og nævner, at »i løbet af de 10 år, jeg kender til, har vi formentlig mistet 40-50 katte i området«.

Fælder i haven

Fra sin barndom fortæller den 21-årige vvs-lærling Marcus Langberg om en epi-

sode, da han på et tidspunkt, da Svend Aage Mortensen ikke var hjemme, kæmpede sig vej ind i haven på Sandflugtsvej 5. Der fandt han to fælder beregnet til ræve eller mår. Fælder uden katte i.

»Jeg så, at der stod fælder i haven. Det var bure, de kunne gå ind i, og så kunne låget klappe i bag dem. Fælderne var ladet og stod åbne og klare, husker Langberg.

Iben Busch fra Sandflugtsvej 23 måtte i tirsdags allive sin kat, der natten før vendte hjem efter en uges fravær. Katten Muffys hofter var knust. Hvorfor, ved hun ikke, men Iben Busch, der er opvokset i naboet til nummer 5, har også set fælder i Svend Aage Mortensen's have.

»Jeg ved ikke, om han har rævefælder nu, men jeg er ikke i tvivl om, at han haft det over årene. Det er meget mærkeligt på Bornholm, hvor der ikke findes ræve - og så i et villakvarter«, siger Iben Busch.

Det er ikke ulovligt at have en fælde stående i haven. Som andre tror Langberg, at Mortensen står bag kattens forsvinden.

»Jeg tror, det er ham, der fanger dem. Hans hus er nærmest det eneste, hvor man ikke kan se noget som helst inde i haven udefra. Det er, som om han prøver at skjule et eller andet«, siger Langberg.

Rygterne svirrer i luften

For enden af Sandflugtsvej bor den 42-årige mor til tre og lærerstuderende Maiken Jørgensen. Indtil sidste år troede hun ikke rigtig på al snakken om en kattedræber. Men i september mistede hun en af husstandens katte, Laban, som siden da har været forsvundet.

»Laban er verdens bedste kat. Pjusket, langhåret og varm.

En rigtig puttekate, siger Maiken Jørgensen og viser billeder af datteren Mathea med Laban. Hun har efterlyst Laban på diverse facebookfora. Siden jul har hun overvejet at kontakte en familie, der flyttede fra Bornholm til Næstved-egnen i september. En facebook-bruger kontaktede hende med et billede af en kat, der ligner Laban. Maiken Jørgensen har meldt Labans forsvinden til politiet. Hun har talt med Marsh om at møde op hos Mortensen i dag.

Politikeren kontaktede onsdag Svend Aage Mortensen, der blankt afviser at stå bag kattens forsvinden. Han lægger dog ikke skjul på, at han ikke bryder sig om katte på sin grund. I sms'er sendte han billeder af sin due ved navn Frede.

»Katten vil kun myrde min dejlige due, jeg forstår ikke katteejernes tankegang Svend Aage Mortensen

»Jeg synes, katteejerne skulle opføre sig ordentligt, holde loven selv, så behøvede de stakkels katte ikke at forsvinde, og problemet var løst fremover«, skriver Svend Aage Mortensen.

Han nævner, at han ikke har sagt et ord, mens »alle mulige rygter svirrer i luften, men der har ikke været nogen, der har henvendt sig til mig«.

»Jeg synes, katteejerne skulle opføre sig ordentligt, holde loven selv, så behøvede de stakkels katte ikke at forsvinde, og problemet var løst fremover«, skriver Svend Aage Mortensen.

Skønt han ikke kan bevise noget, tror Overlund-Sørensen ikke på, at Mortensen er uden skyld i kattens forsvinden.

»De iagttagelser, som de lokale rygter baserer sig på, opfatter jeg som troværdige, fordi det harmonerer med de objektive facts om, at vi har et umanerligt højt svind af katte i området. At vi har skriftlige tilkendegivelser om, at han ikke vil af finde sig med, at der er katte på hans grund. Derfor forekommer det plausibelt, hvad folk har iagttaget«.

Dansk Folkpartis dyrevelfærdssordfører, Karina Due, bad i november regeringen forholde sig til oplysningerne om kattenishandling - drab og -forsvinden i Rønne. Justitsminister Søren Pape Poulsen (K) svarede i december, at der ikke er grundlag for videre efterforskning, men at Bornholms Politikreds »er meget opmærksom på sager af denne karakter«.

Nardie Marsh kunne godt bruge en politindsats a la Jussi Adler-Olsen fiktive efterforskningshelte Carl Morcks.

»Jeg har ikke hørt fra politiet overhovedet. Jeg fik bare en kvittering på min anmeldelse«, siger Nardie Marsh.

Imens går hendes katte rundt inden døre og er »ved at blive tossede«.

»Det er virkelig sørgeligt. De vil jo op i skoven«, siger Nardie Marsh.

kristian.klarskov@pol.dk